

PROVOCĂRILE PIEȚEI MUNCII ÎN MUNICIPIUL CHIȘINĂU

Valentina COTELNIC¹, cercetător științific,
Institutul Național de Cercetări Economice, Republica Moldova

JEL Classification: J21, J68

CZU: 331.5(478-25)

Abstract

În această lucrare este efectuată analiza indicatorilor principali ce caracterizează situația actuală a pieței forței de muncă, accentul fiind pus pe mun. Chișinău, utilizând datele statistice ale Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova și ale Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM). Obiectivul principal al studiului este de a determina consecințele și provocările pieței muncii din mun. Chișinău. În acest context, a fost efectuată analiza măsurilor active de stimulare a ocupării forței de muncă, orientate întru diminuarea numărului șomerilor aflați în evidență la agenția teritorială de ocupare a forței de muncă din mun. Chișinău. În urma cercetării au fost identificați factorii care fac dificilă ocuparea locurilor de muncă libere înregistrate la agenție. Rezultatele obținute se referă la impactul măsurilor active asupra ocupării forței de muncă, surplusul de locuri vacante neocupate înregistrate, precum și la unele rezerve de sporire a ponderii ocupării șomerilor. Concluzionând necesitatea îmbunătățirii situației pe piața muncii din mun. Chișinău, au fost elaborate propuneri de perfecționare a măsurilor active având în vedere cerințele pieței muncii actuale.

Cuvinte-cheie: forța de muncă, șomajul, măsurile active de ocupare, piața muncii.

This article is the main indicators analysis characterizing the present situation of the labour market, the emphasis being placed on Chișinău, using statistical data of the National Bureau of statistics of the Republic of Moldova and the National Agency for Employment (NAEM). The main objective of the study is to determine the consequences and challenges of the labour market in the Chisinau municipality. In this context was conducted evaluating the effectiveness of implementation of active measures to stimulate employment, hirings oriented in order to diminish the number of jobless in the territorial agency of record employment on Chișinău. Research have been identified the factors that make it difficult to free employment registered with the Agency. The results achieved relate to the impact of active employment measures, the surplus of unoccupied vacancies, as well as some reserves to increase the share of unemployed employment. Concluding the need to improve the work Agency of Chisinau, proposals for the improvement of the active measures undertaken by this structure have been developed in view of the current labour market requirements.

Keywords: employment, unemployment, active employment measures, labour market.

Introducere

Piața forței de muncă, fiind o parte componentă a sistemului economic, este influențată de transformările socioeconomice prin care trece actualmente Republica Moldova, în urma cărora s-a confruntat cu problemele stringente ce au afectat direct sau indirect această piață. În același timp, piața muncii a suferit profunde transformări generate de reformele economice, fiind induse influențe directe asupra calității factorului uman, dar condițiile sociale au contribuit la fluxul migrațional, care au cauzat scăderea constantă a populației și implicit a populației active.

Piața muncii reprezintă un barometru fidel al evoluțiilor economice, resimțind puternic influența factorilor atât interni, cât și externi, ceea ce influențează asupra ocupării forței de muncă, asupra reducerii căreia au impact fluctuații de natură ocupațională în funcție de sex, vârstă, mediu de reședință, forme de proprietate, domeniu de activitate, statut ocupațional etc. Procesul continuu de reducere a populației și îmbătrânirea demografică, de asemenea, are impact asupra diminuării numărului populației active și îmbătrânirii forței de muncă, generând astfel o creștere a ratei de dependență a persoanelor vârstnice, dar și a raportului de dependență economică.

Analizând structura populației active pe grupe de vârste pe regiuni, se constată evidente tendințe de îmbătrânire a acesteia. Ponderea cea mai mare este deținută de persoanele cu vârsta de peste 45 de ani. În anul 2018, ratele de activitate și de ocupare pentru populația în vârstă aptă de muncă, la nivel de țară, au înregistrat

¹ Valentina COTELNIC, vcotelnic@gmail.com

o ușoară creștere, atingând valorile de 43,3% și respectiv 42,0%, față de nivelul de 41,2% pentru rata de activitate și 39,6% pentru rata de ocupare în anul 2014.

Tabelul 1

Dinamica ratei de activitate, ocupare și șomaj pe regiuni de dezvoltare, în anii 2014 și 2018

	2014		2018	Anul 2018 față de 2014, p.p., +/-
Rata de activitate, %				
Total RM	41,2	↗	43,3	+1,1p.p.
Mun. Chișinău	51,6	↘	48,6	-3,0p.p.
Nord	40,8	↗	44,3	+3,5p.p.
Centru	38,0	↗	42,9	+4,9p.p.
Sud	34,3	↗	35,8	+1,5p.p.
Rata de ocupare, %				
Total RM	39,6	↗	42,0	+2,4p.p.
Mun. Chișinău	48,5	↘	46,3	-2,2p.p.
Nord	39,9	↗	42,9	+3,0p.p.
Centru	36,8	↗	42,3	+5,5p.p.
Sud	33,1	↗	35,1	+2,0p.p.
Rata șomajului, %				
Total RM	3,9	↘	3,0	-0,9p.p.
Mun. Chișinău	6,0	↘	4,8	-1,2p.p.
Nord	2,4	↗	3,3	+0,9p.p.
Centru	3,2	↘	1,5	-1,7p.p.
Sud	3,6	↘	2,1	-1,5p.p.

Sursa: Elaborat în baza datelor BNS, www.statistica.md

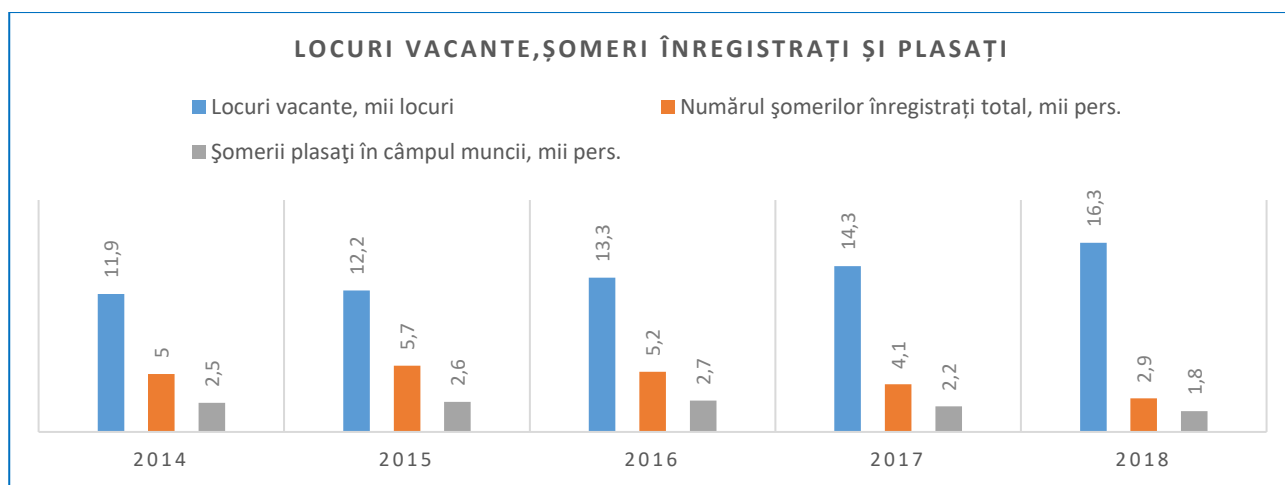
În abordare comparativă, se atestă o degradare continuă a sistemului ocupațional din mun. Chișinău, comparativ cu zonele de Nord, Centru și Sud, unde indicele respectiv a înregistrat valori semnificative în perioada analizată. În anul 2018, în mun. Chișinău ratele de activitate și ocupare au înregistrat valori mai înalte – 48,6% și, respectiv, 46,3%, comparativ cu ratele de activitate și ocupare la nivel de țară, unde au fost înregistrate valorile de 43,3% și, respectiv, 42,0%, totodată, înregistrând valori mai scăzute față de anul 2017 cu -3,0p.p. și, respectiv, -2,2p.p. Rata șomajului la nivel de țară în anul 2017 a înregistrat valoarea de 3,9%, fiind cu 0,9p.p. mai mare față de anul 2018, pe când rata șomajului în mun. Chișinău în anul 2014 atingea valoarea de 6,0%, față de 4,8% în anul 2018. Rata șomajului la bărbați a fost de 5,3%, iar la femei de 4,3% [1].

Analiza șomajului este una dintre cele mai dificile și mai responsabile părți ale analizei economice. Șomajul corelează strâns cu emigrarea forței de muncă peste hotare. Emigrarea servește ca un factor ce atenuează presiunile asupra pieței muncii și reduce în mod substanțial rata șomajului. În anul 2018, numărul șomerilor a scăzut cu 13,2 mii, față de anul 2017, rata șomajului rămânând la un nivel de 3,0%, inclusiv în mun. Chișinău acest indicator a fost în descreștere cu 1,2 p.p. comparativ cu anul 2014. Principala explicație de menținere a șomajului la cote relativ mici este că populația are posibilitatea emigrării. Doar în anul 2018 plecate peste hotare la lucru sau în căutarea unui loc de muncă au fost 130,0 mii persoane, ceea ce constituie 20,8% din populația inactivă, fapt ce poate fi explicat prin lipsa locurilor de muncă și condițiile de muncă atractive și bine plătite atât în Republica Moldova, cât și în mun. Chișinău.

Analiza distribuției populației economice active și ocupate din mun. Chișinău în funcție de sex, în anul 2018 se prezintă astfel: 55,1% bărbați și 41,0% femei – pentru populația economic activă (față de 45,8% bărbați și 41,0% femei total pe țară) și respectiv, 44,2% bărbați și 40,0% femei – pentru populația ocupată (comparativ cu 49,6% bărbați și 50,3% femei în mediu pe Republica Moldova), pe piața muncii din mun. Chișinău o pondere mai mare le revine bărbaților, atât în populația activă, cât și în cea ocupată [2].

Pe fundalul reducerii numărului populației ocupate din mun. Chișinău, se observă și o reducere constantă a ponderii populației tinere în totalul populației ocupate. Astfel, din analiză nivelului de ocupare a populației tinere se observă că inactivitatea și șomajul sunt caracteristice persoanelor mai tinere, în vârstă de 15-24 de ani, rata șomajului pentru această categorie de vârstă constituind în 2017 – 16,0%, fiind mai ridicată față de anul 2018 cu 6,6p.p., iar rata de ocupare în 2018 a înregistrat valoarea de 28,4%, fiind în creștere față de anul precedent cu 4,7p.p. De regulă, tineretul este mai puțin prezent pe piața muncii, deoarece o mare parte din

acesta este încadrat în sistemul de învățământ. Pe de altă parte, ponderea mică a tinerilor în totalul populației ocupate este determinată și de dificultățile cu care se confruntă aceștia în procesul de angajare, în special din cauza cerințelor angajatorilor privind experiența în muncă și competențe pe care le dețin, dar, nu în ultimul rând, salariile mici, precum și necoresponderea ofertelor de muncă cu așteptările lor, fapt ce-i determină pe tineri să migreze peste hotarele țării.

Figura 1. Dinamica locurilor vacante, a șomerilor înregistrați și plasați, în anii 2014-2018

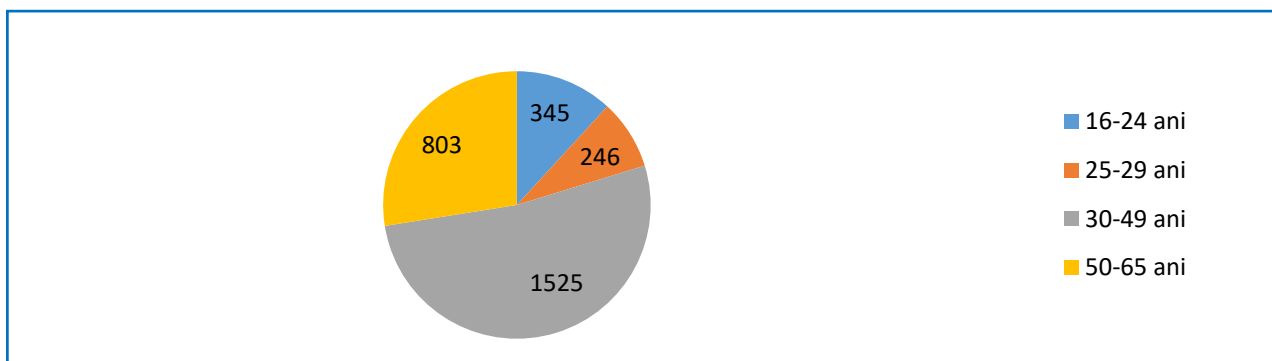
Sursa: www.anofm.md

În mun. Chișinău, ratele de ocupare a femeilor și a bărbaților cu vârsta de 15-24 de ani reprezintă încă un aspect care trebuie menționat, acestea înregistrând în anul 2018 valori de 26,2% femei, fiind în creștere față de anul 2017 cu 3,2 p.p. și respectiv 30,7% bărbați, înregistrând o creștere față de anul 2017 cu 6,3p.p.

Ponderea persoanelor de vârstă a treia în capitalul uman din țară (lucrătorii din categoriile de vârstă de 65 de ani și peste), în ultimii ani, înregistrează creșteri în totalul populației ocupate, înregistrând în anul 2018 valori de 13,5%, fiind în creștere față de 2017 cu 0,5p.p., pe când în mun. Chișinău, în ultimii doi ani, acest indice înregistrează valoarea de 7,2%, fiind în creștere față de anul 2014 cu 0,9p.p. Acest fapt se datorează numărului relativ mare a persoanelor care, aflându-se deja la pensie, continuă să activeze în unele ramuri ale economiei naționale, din cauza insuficienței de specialiști, în special în mediul rural, și a cuantumului mic al pensiilor.

Analiza situației curente a pieței forței de muncă, prin evidențierea tendințelor dinamicii indicatorilor principali privind forța de muncă, va fi efectuată prin prisma posibilităților de integrare pe piața muncii a diferitor categorii de populație, având o gamă largă de locuri libere/vacante și nivelul de pregătire profesională a populației aflate în statut de șomer.

Conform datelor departamentale ale Direcției generale a ocupării forței de muncă din mun. Chișinău, în anul 2018 numărul șomerilor oficial înregistrați a constituit 2919 persoane, micșorându-se cu 4111 șomeri sau 29,0 la sută comparativ cu anul 2017, fiecare al doilea fiind disponibilizat de la unitățile economice. Din numărul total de șomeri, ponderea cea mai mare de 51,2% le revine bărbaților, iar 48,8 la sută o constituie femeile.

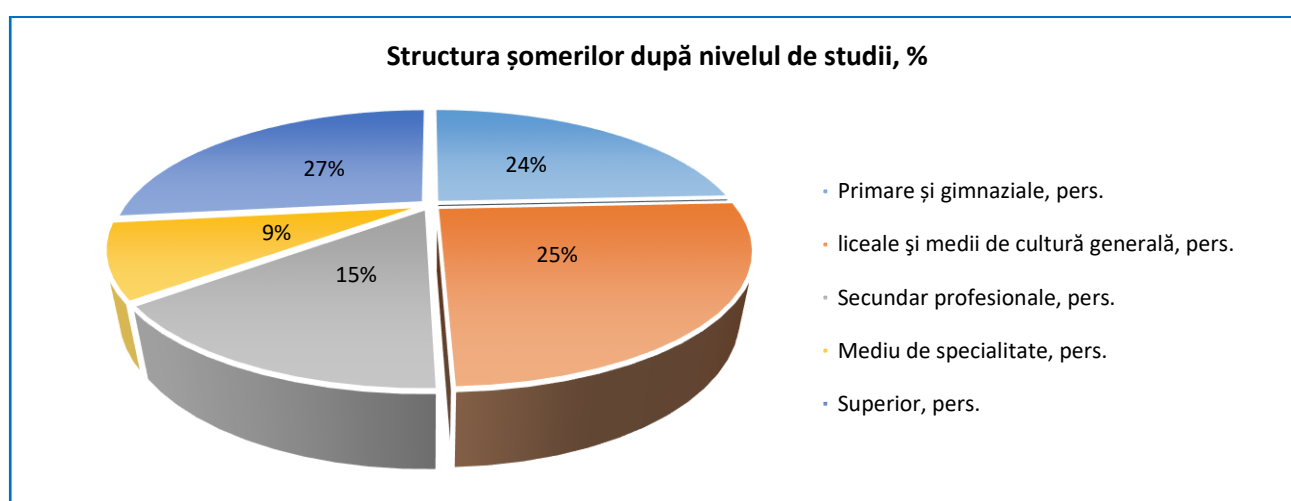

Figura 2. Structura șomerilor înregistrați conform vârstei în anul 2018

Sursa: www.anofm.md

Plasați în câmpul muncii au fost 60,5% din numărul celor înregistrați, cu 7,4% mai mult față de anul 2017. Circa 4,1% din șomerii înregistrați de la începutul anului au beneficiat de ajutor de șomaj, mărimea medie a căruia a fost, în luna decembrie 2018, de 2342,79 lei, fiind în creștere cu 15,8% față de anul precedent. La un loc liber de muncă, anunțat de către agenții economici, reveneau, în medie, 2,5 șomeri, față de 4,5 șomeri în anul 2017. În anul 2018 structura șomerilor după vârstă a fost neuniformă: 20,2% din numărul șomerilor sunt persoane tinere cu vârsta cuprinsă între 16-29 ani, iar 27,5% – persoane în vârstă de peste 50 de ani, pe când ponderea cea mai mare – 52,2% le revine celor cu vârsta cuprinsă între 30-49 ani.

Indiferent de nivelul de formare, studiile oferă valoare adăugată indivizilor prin crearea competențelor (cunoștințe, abilități și atitudini) solicitate în diverse sfere ocupaționale. Indiscutabil, rolul educației este deosebit de important, fiecare persoană devine utilă și valoroasă din punct de vedere al capitalului său intelectual și de cunoaștere, ceea ce facilitează integrarea sau reintegrarea sa cu succes pe piața muncii. Distribuția în funcție de cel mai înalt nivel de educație arată că în perioada anilor 2014-2018 se evidențiază creșterea ponderii șomerilor plasați în câmpul muncii cu studii primare și gimnaziale de la 16,0% în anul 2014, la 24,5% în anul 2018, pe când cei cu studii liceale și medii de specialitate se menține la același nivel de cca 24,0%, fiind urmați de cei cu studii medii de specialitate și studii superioare care înregistrează o ușoară descreștere de 3,0% p.p. față de anul 2014.

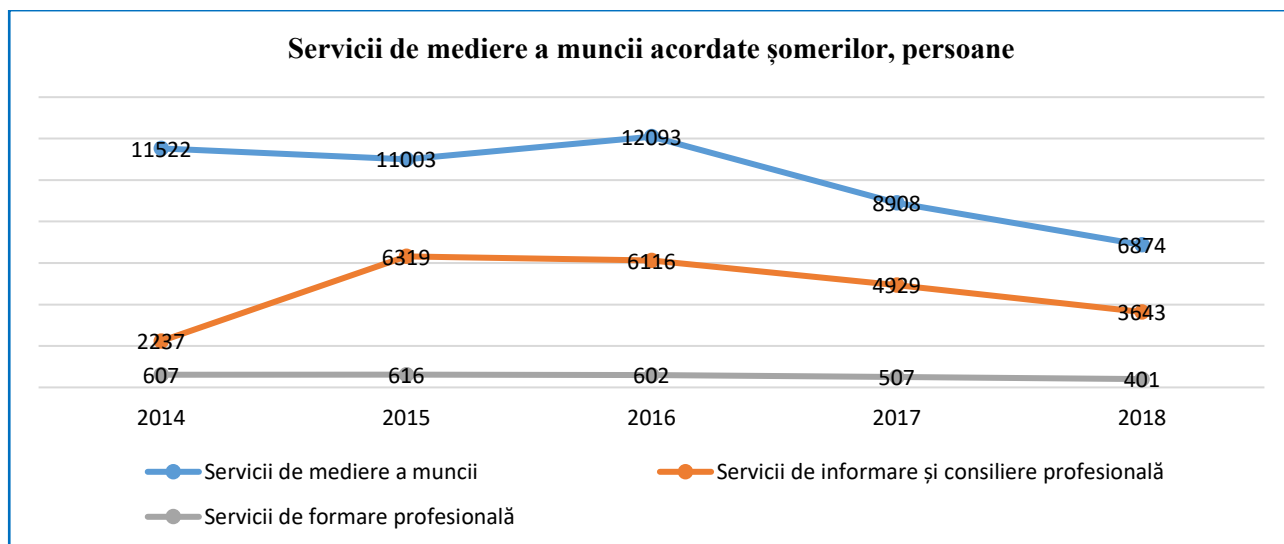
Figura 3. Structura șomerilor înregistrați conform nivelului de studii în anul 2018

Sursa: *www.anofm.md*

Astfel, analizând caracteristicile șomerilor după nivelul de educație, menționăm că pe parcursul ultimilor ani se atestă o reducere a calității forței de muncă, ceea ce se demonstrează și prin faptul că persoanele fără calificare înregistrate reprezintă o pondere de circa 63% din numărul total al șomerilor înregistrați și doar 37% le dețin șomerii calificați. În mun. Chișinău, posturile cu cea mai mare carență de personal calificat sunt cele de profesori, medici, asistenți medicali și sociali, inginer programator, urmate de cele de IT etc. Alte posturi care resimt o lipsă de personal calificat sunt cele de ingineri telecomunicații, specialist în instituțiile publice (270 unități) etc. Doar în anul 2018 au fost înregistrate 16,3 mii locuri libere de muncă, din care pentru persoanele cu nivel de instruire superior și mediu de specialitate au constituit 40,1%, din numărul total de locuri vacante înregistrate (în domeniul sănătății – 149 (medici, asistenți medicali); inginer – 55, specialist în activitatea financiară, economică sau comercială – 128 etc.).

Din gama largă de servicii acordate șomerilor fac parte și serviciile de instruire, ce țin de asimilarea unor meserii, consultanță de orientarea profesională și carieră, asistență informațională în încadrarea de sine stătătoare în câmpul muncii. Totodată, nivelul și calitatea ocupării forței de muncă depind, în mare măsură, de formarea ei profesională, care generează gradul de adaptabilitate și angajabilitate pe piața muncii deoarece forța de muncă bine instruită și calificată poate fi competitivă pe piața muncii.

Programele de formare profesională asigură, conform legislației în vigoare calificarea, recalificarea și perfecționarea șomerilor și a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, ținând cont de cererea pieței muncii și asigurându-le acestora creșterea și diversificarea competențelor profesionale pentru a se integra mai ușor pe piața muncii [5]. În figura 4 se reflectă analiza comparativă a serviciilor acordate șomerilor și persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă de către AOFM mun. Chișinău.

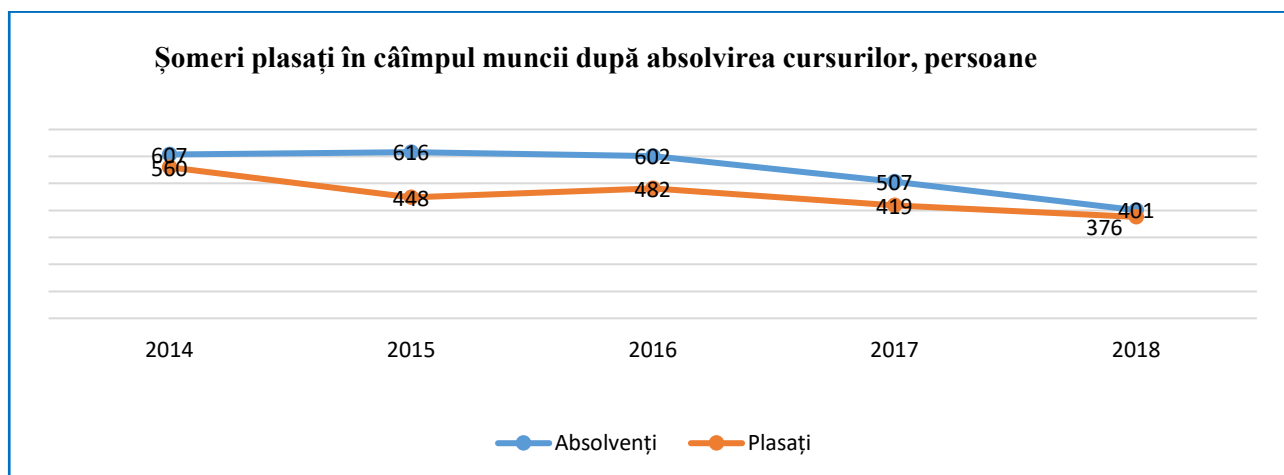

Figura 4. Structura serviciilor de mediere a muncii acordate șomerilor în anii 2014-2018

Sursa: www.anofm.md

Pe parcursul anilor 2014-2018, dezvoltarea sistemului de acordare a serviciilor de mediere a muncii, de formare profesională și de informare și consiliere profesională a fost neuniformă, serviciile de informare și consiliere profesională au crescut vertiginos, de la 2237 persoane, în 2014, la 6116 persoane, în 2016, ca mai apoi eficiența acestor servicii să prezinte o reducere semnificativă, în anul 2018 doar 3643 persoane au beneficiat de aceste servicii. O situație similară a fost înregistrată și la serviciile de formare profesională, unde numărul beneficiarilor a diminuat, în anul 2018 doar 401 persoane (607 – în anul 2014) au beneficiat de servicii de formare profesională, înregistrând cel mai scăzut nivel de eficiență în perioada analizată.

În același timp, numărul persoanelor beneficiare de pregătirea profesională, care au fost încadrați în câmpul muncii grație acestor servicii, a crescut cu 11,2%, în anul 2018, față de anul 2017, atingând valoarea de 93,8% (figura 5).

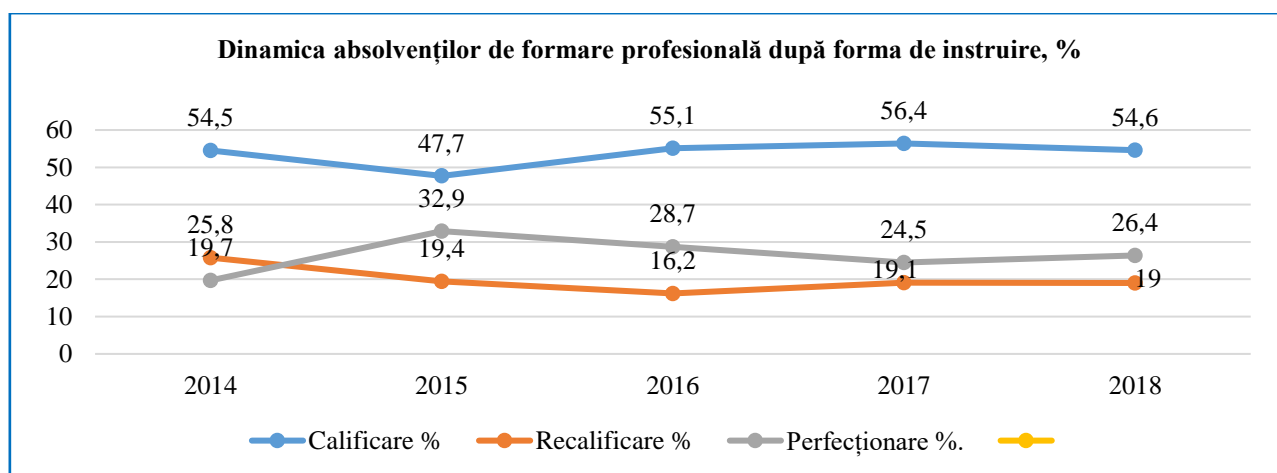

Figura 5. Structura șomerilor plasați în câmpul muncii după absolvirea cursurilor

Sursa: www.anofm.md

Cota înaltă de plasare în câmpul muncii a absolvenților cursurilor de pregătire profesională, de la 92,3% în anul 2014 la 93,8% în anul 2018, indică o orientare profesională inițială corectă, fapt ce confirmă că persoana a ținut cont de tendințele pieței muncii și a ales profesia solicitată.

Distribuția absolvenților de cursuri de calificare a rămas, practic, aceeași pe parcursul perioadei analizate, pe când numărul persoanelor beneficiare de cursuri de recalificare și perfecționare a înregistrat valori mai scăzute. Din numărul total de absolvenți, doar 19% le revine șomerilor ce au beneficiat de cursuri de recalificare și 26,4% au susținut cursuri de perfecționare (figura 6).

Figura 6. Dinamica absolvenților de formare profesională după forma de instruire

Sursa: *www.anofm.md*

În lista celor mai solicitate profesii/meserii pentru calificare, recalificare și perfecționare, meseria de bucătar rămâne a fi cea mai solicitată de către șomeri, urmată de frizer, contabil și operator la calculatoare, manichiuristă, cusătoreasă și cofetar.

Activitatea de intermediere a muncii a fost realizată și prin desfășurarea târgurilor locurilor de muncă, unde s-au întâlnit în dialog direct ambele segmente ale pieței muncii: angajator vis-a-vis de persoana aflată în căutarea unui loc de muncă. Pe parcursul anului 2018 au fost organizate târguri și mini-târguri ale locurilor de muncă, în rezultatul cărora au fost angajați în câmpul muncii circa 19% din numărul persoanelor participante.

O provocare pentru piața muncii din mun. Chișinău o reprezintă și numărul locurilor de muncă vacante înregistrate și neocupate.

O problemă deosebită reprezintă calitatea locurilor de muncă libere, având în vedere că cererea de forță de muncă se poate cuantifica prin numărul locurilor de muncă ocupate și vacante existente într-o economie. Dacă analizăm dinamica declarării locurilor libere de muncă de către agenții economici din mun. Chișinău, în perioada anilor 2014-2018, observăm că în ultimii ani a fost înregistrată o creștere semnificativă a numărului locurilor libere de muncă disponibile, trendul ascendent menținându-se pe parcursul ultimilor ani. Dacă în anul 2014 această cifră era de 11,9 mii locuri de muncă, apoi în anul 2018 a constituit 16,3 mii locuri de muncă, depășind considerabil numărul șomerilor înregistrați cu 6,9 mii locuri și, respectiv, 13,4 mii locuri. În pofida faptului că există un număr impunător de locuri de muncă libere, ponderea șomerilor plasați în câmpul muncii în anul 2014 constituia doar 50,9% din numărul șomerilor total înregistrați și, respectiv, 60,3% în anul 2018, fapt ce demonstrează că locurile libere de muncă sau nu sunt atractive, sau au un nivel scăzut de salarizare, ori au condițiile de muncă nesatisfăcătoare. Cea mai mare parte a acestora se adresează persoanelor cu nivel de instruire profesional tehnic secundar, mediu general și pentru muncitorii necalificați (58,8%) și o mai mică parte persoanelor cu nivel de instruire superior și profesional tehnic (41,2%), în anul 2018 acești indici înregistrau, respectiv, 59,9% și 40,1%.

Factorii care fac dificilă ocuparea locurilor de muncă vacante într-un timp mai redus se explică prin nivelul scăzut de calificare al potențialilor angajați, necoresponderea dintre nivelul de studii și locul de muncă, nivelul scăzut al salariilor oferite, ceea ce determină persoanele să se orienteze spre ofertele de muncă informală, nedeclarată, dar, nu în ultimul rând, și migrația forței de muncă, în special a persoanelor calificate.

Calificările cerute pe piața muncii de către agenții economici, potențialii angajatorii, nu corespund deseori cu calificările indivizilor, obținute în educație și formare profesională (*Ținta 4.4 Până în 2030, creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți cu competențe relevante pentru piața muncii*) [6]. Pentru persoanele cu nivel de instruire secundar profesional și pentru muncitorii necalificați au fost disponibile 59,9% din numărul total de locuri de muncă vacante înregistrate, (lucrători în industria textilă și confecții, operatori, aparatiști, mașiniști la instalații și mașini, vânzători produse alimentare, lucrători ne calificați în întreprinderi industriale, transport și telecomunicații etc.). Tendințele arată că ocuparea de succes a forței de muncă este determinată nu numai de educație, calificări și competențe profesionale, dar și de competențe generale și experiență complementară.

Concluzii

Analizând politicile active și pasive de antrenare a populației economic active în câmpul muncii în mun. Chișinău, s-a determinat următoarele:

În mun. Chișinău se atestă o degradare continuă a sistemului ocupațional, comparativ cu zonele de Nord, Centru și Sud, unde indicele ocupațional a înregistrat valori semnificative în perioada analizată. În anul 2018, în mun. Chișinău ratele de activitate și ocupare au înregistrat valori mai înalte – 48,6% și, respectiv, 46,3%, comparativ cu ratele de activitate și ocupare la nivel de țară, unde au fost înregistrate valorile de 43,3% și, respectiv, 42,0%. Rata șomajului în mun. Chișinău, în anul 2018, atinge valoarea de 4,8%, fiind cu 1,8p.p. mai înaltă față de nivelul șomajului înregistrat la nivel de țară. În baza analizei efectuate observăm că în Chișinău nivelul șomajului continuă să se mențină la un nivel înalt, în pofida faptului că sunt înregistrate cele mai multe locuri libere de muncă. Unul din motivele neocupării locurilor de muncă ar fi nivelul scăzut al salariilor oferite și un alt motiv, nu mai puțin important este și nivelul de calificare al potențialilor angajați.

Programele de formare profesională nu asigură la nivelul cuvenit calificarea, recalificarea și perfecționarea șomerilor, ținând cont de cererea pieței muncii actuale, pentru a se integra mai ușor pe piața muncii.

În scopul îmbunătățirii situației pieței muncii și sporirii nivelului de ocupare mai deplină a populației, se propune:

- ✓ ghidarea vocațională, consiliere, formarea continuă și orientarea profesională a populației apte de muncă;
- ✓ perfecționarea serviciilor de orientare în carieră pentru elevi și studenți, prin aprecierea intereselor vocaționale și profesionale, precum și consilierea în alegerea ocupațiilor;
- ✓ colaborarea cu agenții economici privind declararea și ocuparea locurilor vacante, prin descrierea concretă a locurilor libere (caracteristica-nivelul salariului, condițiile de muncă etc.), pentru a contribui mai activ la ocuparea locurilor libere existente;
- ✓ perfecționarea serviciilor acordate pentru angajatori.

Referințe bibliografice

1. Anuar Statistic Chișinău în cifre 2018 = Кишинэу в цифрах Статистический ежегодник 2018. Chișinău, 2019. 116 p. [citată 29.09.2019]. Disponibil: https://statistica.gov.md/public/files/publicatii_electronice/Chisinau/Chisinau_in_cifre_2018.pdf
2. Biroul Național de Statistică [citată 15.09.2019]. Disponibil: www.statistica.md
3. Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de muncă [citată 29.09.2019]. Disponibil: www.anofm.md
4. Legea privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă: nr. 102-XV din 13.03.2003. In: Monitorul Oficial al Republicii Moldova. 2003, nr. 70-72, art. 312 [citată 29.09.2019]. Disponibil: http://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=108236&lang=ro
5. PANTEA, Larisa. Politici de ocupare a forței de muncă: trăsături și conținut. In: Performanțe într-o economie competitivă: conferința științifică internațională. Institutul Internațional de Management „IMI-NOVA”. Chișinău: Impresum, 2013, p. 179.

Recomandat spre publicare: 23.12.2020